

Rádestit

<https://silvermuseet.se/projekt/radestit/>

Rádestits vision, värdegrund och riktlinjer för upplåtelseerna och skötseln av småvilt och fiske väster om odlingsgränsen i Arjeplogs kommun

VISION

Vi som lever och verkar i Arjeplogs kommun tar tillsammans ansvar för det natur- och kulturlandskap som är vårt livsrum och där jakt och fiske bedrivits i tiotusen år.

Vi sköter bestånden av småvilt och fisk hållbart och för ömsesidig nytta utifrån vår lokala och traditionella kunskap om landskapets och lokalsamhällets förutsättningar och behov.

Vi är det goda exemplet på hur samverkan och lokal kunskap bidrar till god samhällsanda och hållbar utveckling i en föränderlig tid.

VÄRDEGRUND

ANSVARSFULL

Verksamheten ska ha ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv där naturen och kulturlandskapet sätter ramarna, samtidigt som den tar ansvar för samhällsutvecklingen, livsmiljön och behoven hos dagens och framtidens människor.

LOKAL

Upplåtelseerna och den övriga skötseln ska utgå från lokala behov och förutsättningar, med en lokal organisation på plats som bidrar till en god livsmiljö och utveckling av lokalsamhället.

PÅLITLIG

Regelverket för upplåtelseerna och skötseln ska vara tydligt, enkelt, konsekvent, förutsägbart, lagenligt och arbetet i verksamheten ska utföras med hög kompetens och kvalitet.

TRANSPARENT

Verksamheten ska präglas av öppenhet och samverkan genom lokala och offentliga aktörers deltagande och möjlighet till inflytande.

RESPEKTFULL

Verksamheten ska utföras med respekt och öppenhet för olika perspektiv, behov, erfarenheter, kompetens och resurser.

ÖVERGRIPANDE RIKTLINJER

1. Fiske och småviltjakt ska bedrivas med **hänsyn** till områdenas naturvärden, kulturlämningar, anläggningar och bostäder. Hänsyn ska även tas till den samiska och lokala kulturen, och till friluftslivet. Vid upplåtelser ska bland annat säkerhetsaspekter, trängsel, slitage, nedskräpning och annan miljö-och klimatpåverkan beaktas.
2. Småvilt och fisk ska fortleva i livskraftiga bestånd genom ett **hållbart uttag och vård** av arter och livsmiljöer. Regler och åtgärder ska utformas och anpassas utifrån traditionell och lokal erfarenhetsbaserad kunskap, forskning, inventeringar och provfisken.
3. **Renens och renskötselns** behov är grundläggande för upplåtelseerna. Det ska tillämpas tydliga och snabba system och rutiner för avlysningar och kommunikation mellan samebyar, småviltsjägare, besöksanläggningar och jaktlag.
4. **Lokalbefolkningens** möjlighet till småviltjakt och fiske ska vara säkerställd som ett viktigt inslag i den lokala och samiska livsmiljön. De ska ha god tillgång till upplåtelser till ett rimligt pris.
5. **Lokal besöksnäring** ska ges förutsättningar för en livskraftig utveckling genom god framförhållning, förutsägbara processer och hållbara långsiktiga överenskommelser.
6. För småviltsjägare och sportfiskare **från övriga länet, landet eller utlandet** ska särskilda regler gälla för tillgång till jakt och fiske, priser och andra villkor.
7. För **särskilda upplåtelser** som t.ex. nätfiske för husbehov ska ett tydligt regelverk tillämpas som tar hänsyn till dess betydelse i lokalsamhället.
8. Upplåtelseerna och den övriga skötseln ska baseras på **kontinuerlig samverkan** mellan samebyar, lokalbefolkning, lokal besöksnäring och offentliga aktörer som säkerställer deras delaktighet och möjlighet till inflytande enligt fastställda rutiner.
9. **Lokalbefolkningen** ska ha samma förutsättningar att delta i samverkan, oavsett ålder, kön och bakgrund.
10. **God information** ska ges till småviltsjägare och fiskare om de regler som gäller för småviltjakt och fiske.
11. **Tillsynen** av efterlevnaden ska utföras med kvalitetssäkrade lokalt förankrade metoder.
12. **Tillgängliga och lätt användbara metoder** ska användas för t.ex. kortköp, aktivering, fångstregistrering, kommunikation och avlysning. Nya lösningar, idéer och teknik ska utvecklas och tillvaratas.
13. Upplåtelseerna och den övriga skötseln ska bedrivas **kvalitetssäkert** och **kostnadseffektivt** för ett hållbart ekonomiskt resultat i form av lokalt utbyte och med tillräckliga resurser för skötselåtgärder.
14. Upplåtelseerna och den övriga skötseln ska årligen **följas upp och utvärderas** enligt fastlagda rutiner. Resultaten ska kommuniceras och modellen justeras vid behov.